

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2399/2527

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อาคารพาณิชย์ธนกิจ จำกัด
นายสุตทยา วัชรารักษ์โจทก์
จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 102, 1129

พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 15

ใบหุ้นที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ เป็นทรัพย์สินที่มี สภาพเช่นเดียวกับสังกมทรัพย์ เมื่อปรากฏว่าโจทก์ได้ซื้อหุ้นให้แก่จำเลยในวันที่สั่งซื้อตามคำสั่งของจำเลยแล้ว ใบหุ้นที่จะโอนให้แก่จำเลยต่อไปหาจำต้องเป็นใบหุ้นฉบับเดียวกับที่ซื้อให้แก่จำเลยไม่ โจทก์ย่อมมีสิทธิที่จะนำใบหุ้นบริษัทเดียวกันหมายเลขใดๆ ซึ่งมีจำนวนหุ้น เท่ากันมาโอนให้แก่จำเลยได้ ถึงแม้จะเป็นใบหุ้นที่ซื้อในวันอื่นที่มีราคาแตกต่างกันก็ตาม

ถึงแม้จะมีระเบียบของตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้สมาชิกจดทะเบียนหุ้นที่ซื้อให้แก่ลูกค้าต่อบริษัทเจ้าของหุ้นภายใน 7 วันนับแต่วันได้รับมอบใบหุ้นและชำระราคาก็ตาม คู่กรณีจะสมยอมไม่ปฏิบัติตามระเบียบเช่นว่านั้น โดยให้สมาชิกตลาดหลักทรัพย์ซื้อหุ้นให้แก่ลูกค้าและโอนลอยไว้ เป็นผลให้สามารถที่จะนำใบหุ้นฉบับใดๆ มาโอนให้แก่ลูกค้า เป็นการผิดระเบียบของตลาดหลักทรัพย์ ก็ย่อมกระทำได้

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐ บาทให้แก่โจทก์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี เมื่อถึงกำหนดชำระจำเลยเพิกเฉยขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๑๓๕,๐๐๐ บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ย

จำเลยให้การว่า จำเลยได้เข้าเป็นลูกค้าของโจทก์และสั่งให้โจทก์ในฐานะนายหน้าซื้อหุ้นบริษัทราชาเงินทุน จำกัด จำนวน ๙๐๐ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๒,๓๕๐ บาท จำเลยไม่เคยสั่งให้โจทก์ขายหรือโอนหุ้นที่ซื้อ ต่อมาจำเลยได้สั่งให้โจทก์จองหุ้นใหม่ของบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ตามสิทธิของจำเลย โดยจำเลยออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามฟ้องให้แก่โจทก์เป็นค่าจองหุ้นใหม่ จำเลยทราบภายหลังว่าโจทก์ไม่ได้ซื้อหุ้นบริษัทราชาเงินทุน ๙๐๐ หุ้นให้แก่จำเลยในวันที่สั่งซื้อเพราะไม่ปรากฏมีชื่อจำเลยหรือชื่อโจทก์ถือหุ้นแทนจำเลยในทะเบียนรายชื่อผู้ถือหุ้น เมื่อจำเลยไม่เคยเป็นผู้ถือหุ้นจำเลยจึงไม่มีสิทธิจองซื้อหุ้นใหม่ การออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้โจทก์จึงเป็นการออกตั๋วด้วยความสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรมอันตกเป็นโมฆะจึงไม่มีมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ได้ซื้อหุ้นบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ให้แก่จำเลยในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ตามคำสั่งแล้ววินิจฉัยข้อกฎหมายว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ โจทก์ได้ซื้อหุ้นบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ให้แก่จำเลยตามคำสั่งแล้ว ใบหุ้นที่จะโอนให้แก่จำเลยต่อไปหาจำเป็นจะต้องเป็นใบหุ้นฉบับเดียวกับที่ซื้อไม่ เพราะใบหุ้นเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพเช่นเดียวกับสังกมทรัพย์ โจทก์มีสิทธิที่จะนำใบหุ้นบริษัทราชาเงินทุน จำกัด หมายเลขใด ๆ ซึ่งมีจำนวนหุ้นเท่ากับมาโอนให้แก่จำเลยก็ได้ ถึงแม้ใบหุ้นดังกล่าวจะเป็นหุ้นที่ซื้อในวันที่มีราคาแตกต่างกันก็ตามเพราะแม้โจทก์จะนำหุ้นที่ซื้อมาในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ มาโอนให้ราคาของหุ้นก็ย่อมจะมีความแตกต่างกัน หรือหากจำเลยสั่งให้โจทก์ขายหุ้นหลังวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ตามราคาที่กำหนด โจทก์ก็อาจนำใบหุ้นฉบับใด ๆ ออกขายได้ หากจำเป็นต้องเป็นฉบับที่ซื้อในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไม่

การที่สมาชิกตลาดหลักทรัพย์ซื้อหุ้นให้แก่ลูกค้าและโอนลอยไว้เป็นผลให้สามารถที่จะนำใบหุ้นฉบับใด ๆ มาโอนให้แก่ลูกค้าเป็นการผิดระเบียบของตลาดหลักทรัพย์นั้น เห็นว่าถึงแม้จะมีระเบียบของตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้สมาชิกจดทะเบียนหุ้นที่ซื้อให้แก่ลูกค้าต่อบริษัทเจ้าของหุ้นภายใน ๗ วันนับแต่วันได้มอบใบหุ้นและชำระราคาก็ตาม แต่เมื่อคู่กรณีสมยอมที่จะไม่ปฏิบัติตามระเบียบ เช่นว่านั้นก็ย่อมจะกระทำได้ เพราะแม้แต่การปฏิบัติที่ผิดแผกแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมายคู่กรณีก็อาจกระทำได้ หากมิใช่กฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ฉะนั้นใบหุ้นที่โจทก์จะต้องโอนให้แก่จำเลยจึงหาจำเป็นจะต้องเป็นใบหุ้นฉบับที่ซื้อในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ไม่

ศาลฎีกาวินิจฉัยต่อไปว่า โจทก์มีหุ้นบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ที่ถือไว้แทนลูกค้าอันเป็นผลให้มีสิทธิของลูกหุ้นได้ การออกตัวสัญญาใช้เงินของจำเลยจึงมิใช่เพราะความสำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรม จำเลยต้องผูกพันตัวสัญญาใช้เงินตามฟ้อง

พิพากษากลับ ให้จำเลยชำระเงิน ๑๓๕,๐๐๐ บาทแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย

(ชูเชิด รักตะบุตร-ประสาธ บุนยรังษี-โกมล อิศรางกูร ณ อยุธยา)

ศาลแพ่ง - นายติลก ณ นคร

ศาลอุทธรณ์ - นายจรัส อุดมวรชาติ

แหล่งที่มา

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น

หมายเหตุ